

הקדמה:

להרבה חובבי מוזיקה ומוזיקאים יש חלום: לגדול בתוך תעשיית המוזיקה. האמת היא שאם אדם יודע איך לשאוף לדברים בצורה בריאה, אין בזה שום בעיה, ואדרבה שאיפה זה דבר מאוד חיובי. אלא שבעולם המוזיקה, אפשר למצוא 2 סוגי אנשים שחבל על העוגמת נפש שהיא מנת חלקם, ואלו הן:

- א. האלו המוכשרים - מי יותר ומי פחות - שמנסים, חולמים, ולא מצליחים להגיע למקום שהם היו חולמים, וזה גורם להם להסתובב עם הרגשה מתמדת של קיפוח - "הייתי רוצה להיות שם, אני לא פחות מוכשר מהם" "נקווה להתקדם לאט לאט" "השירים שלי לא פחות טובים משל..." , וכך מכלים את כל ימיהם בציפייה שמכלה את הנפש. מסתבר שיש יותר מוכשרים שלא הגשימו את חלומם להיכנס לתעשיית המוזיקה מאשר הבודדים שהצליחו.
- ב. הרבה צעירים שמתחילים את דרכם במוזיקה וחולמים על הגדלות, הכבוד, הכסף והאושר שנדמה להם שיש למי שמצליח.

מאמר זה נכתב כחלק מחיפוש אישי אחר הדרך והיחס הנכונים לחלום זה. והלוואי שיהיה למישהו איזה תועלת מזה.

א. שאיפה זה דבר טוב

לכאורה יש 2 סוגי שאיפות אצל אנשים:

1. שאיפה חיובית שדוחפת את האדם קדימה, דוחפת אותו להתקדם ונותנת לו חלום. אבל בו בזמן האדם השואף שמח בחלקו ומרוצה ממה שיש לו, ואין לו צער על זה שהוא עדיין לא הגשים את החלום, אבל מצד שני החלום קיים.
2. שאיפה שגורמת לאדם תסכול על מצבו כרגע והוא רק מחכה לרגע שהוא יגשים את החלום.

לכאורה ברור שאין שום חיסרון, ואדרבה, בסוג הראשון, וברור מצד שני שהסוג השני הוא שלילי.

בעבודתי באולפן פגשתי 2 סוגי אמנים, יש כאלה שהכל אצלם זה רק אמצעי להגיע למטרה והכל תלוי בהגשמת החלום שלהם. ומצד שני יש כאלה שנהנים ממה שהם עושים, ובו בזמן חולמים שיום אחד משהו יתפתח.

ב. המניעים של אדם הם מורכבים

לכאורה צעד ראשון בכזאת סוגיה היא שאדם ישאל את עצמו: "למה אני רוצה לפרסם את המוזיקה שלי?" או "למה אני רוצה להיות מעבד או מנצח של תזמורת?" "למה אני רוצה להיות זמר מצליח?"

ביטוי עצמי? כבוד? פרנסה? לשם שמים?

בדברים שאדם עושה יכולים להיות כמה מניעים שפועלים יחד, וכל פעם במינון שונה. לפעמים זה כולו לשם שמים, ולפעמים מעורב שם איזה חמדה לכבוד, לפעמים זה להוכיח לעצמך שאתה יכול, וכן הלאה...

ג. "שמח בני בחלקך..."

את המשפט הבא שמעתי ממוזיקאי ירא שמים:

"גם אני צריך לעבוד על העניין של הסתפקות במועט. אני מרגיש- למה לפלוני יש חמש מיליון צפיות ביוטיוב ולי יש רק מיליון?"

נשמע מוגזם? האם יכול להיות שגם אנחנו כאלה?

אמרו חז"ל "יש לו מנה רוצה מאתיים". חבר שלי מקנא בי שאני בכלל יודע לנגן, ואני מקנא במי שיודע לנגן יותר טוב ממני.

ואם חשבנו שמי שבראש הפרמידה כן מרוצה, זה גם לא נכון- לא פעם שמענו ראיונות ברדיו עם מלחינים מובילים שאומרים שכשהם שומעים לחן טוב שמישהו אחר הלחין הם מרגישים "למה אני לא הלחנתי את זה". כידוע שהיו מלכים ששלטו על כל העולם! זאת אומרת שאחרי שהם שלטו כמעט על כל העולם זה לא היה להם מספיק...

אם אדם לא עובד על מידת ההסתפקות ומלמד את עצמו לחיות עם סוג ההרגשות ש"טוב לי אם המשפחה שלי נהנית מהמוזיקה ומהשירה שלי" הוא לא יהיה שבע לעולם גם עם מיליון צפיות ביוטיוב.

למה הדבר דומה? לכוס פלא, שכל פעם שממלאים אותה עד הסוף היא גודלת ונשארת לא מלאה, ואי אפשר למלאות אותה עד הסוף לעולם. מה יעשה? יחליף כוס, לכוס המתאימה את עצמה לכמות המשקה שיש... אם יש קצת משקה אז היא קטנה, אבל תמיד מלאה... ככה כל תוספת גורמת שנשפך החוצה...

וכמו שאמר אותו חכם: לאותו מוזיקאי חסר 4 מיליון צפיות כדי שהוא יהיה מרוצה, לי חסר רק 10,000 אז אני במצב יותר טוב...

לשון החובות הלבבות:

"כי כל אשר יגיעו ממנה אל מעלה, מבקשים מה שהוא למעלה ממנו, ודורשים מה שאחריה. ותמעטנה בעיניהם הטובות הרבות, ותקטנה אצלם המתנות הגדולות, עד שהם חושבים כל טובה שיש לזולתם כאילו נשללה מהם".

אם אדם לא חי בצורה של הסתפקות ושמחה במה שיש לו, הוא לעולם לא יהיה מרוצה. השאיפה להיות מוזיקאי גדול יותר ולעשות פרויקטים גדולים יותר לא תיגמר והוא תמיד ירצה עוד, כמו כל תאוה חומרית.

ואם תאמר- "לא, אני רק רוצה שיהיה מהמוזיקה שלי, לא דחוף לי שכל העולם ישמע, מבחינתי מספיק ש...".

זה אינו, כח השאיפה הוא לא הגיוני, אם לא תהיה שמח בחלקך -ולא משנים הנתונים, גם אם אתה עשיר כקרח- תמיד תהיה לך סיבה שאתה רוצה עוד, וכמו שכתב המכתב מאליהו:

"הלא השאיפה היא כוח המושך אשר ימשוך אליו את אשר מחוצה לו... נמצא כי לא מפני חשיבות עצם העניינים ישאף השואף אליהם, אלא אך ורק בהרגישו כי חוצה לו המה".

ד. "אני רוצה לשמח יהודים" "אני רוצה לרגש יהודים"

אמת, זהו דחף חיובי שקיים באדם, ולפעמים המוזיקאי מרגיש את זה.

רק כדאי לשאול את עצמינו: האם זוהי באמת הסיבה? וגם אם כן, האם זה באמת ישפיע על מישהו? האם זה לא מצווה שאפשר לעשותה על ידי אחרים? [בעוד שיש דברים אולי יותר חשובים שאנחנו יכולים לעשות].

למה אני מתכוון?

נניח שתלחין שיר, והוא ירוץ בנגני MP3 של מאות אנשים. שאל את עצמך- האם השיר הזה באמת ישפיע עליהם, או שזה יהיה עוד שיר נחמד, כמו השיר הבא והשיר שאחריו...

לפעמים מוזיקאים שומעים: "ממש התרגשתי מהשיר שלך" "ממש נהייתי מהנגינה שלך" וזה גורם שהוא מרגישים שהם משנים את העולם, ומסיקים שזה היעוד שלהם. אמנם זה לפעמים נכון, אבל צריך לבדוק ולשים לב האם זה לא הגזמה וניפוח של המציאות.

שוב, להלחין שיר זה דבר גדול, ולהשפיע על אנשים זה דבר גדול, ולשמח יהודים בנגינה משמחת או בחזנות זה דבר גדול, אבל לא צריך להפוך את זה ל"כי זה כל האדם".

לסיכום- לא כל שיר הוא מחיה מתים ומרפא חולים. ולא כל מעבד שמקבל פידבק שאנשים נהנו זה אומר שזה הכל. וגם אם הוא כן מרפא חולים, צריך לזכור שיש עוד דברים בחיים חוץ מזה ולשים את זה בפרופורציה הנכונה.

ה. ביטחון זה גם בדברים רוחניים:

אפשר למנוע חלק מהתסכול של "עם החומר שלי הייתי צריך להיות במקום אחר" ע"י הכרה שהקב"ה מנהיג את העולם, ואיפה שהשיר שלך, או באיזה במה שאתה צריך לנגן, אתה תהיה.

אם יש לאדם ביטחון הוא מבין שלא צריך בכח, יש תחומים במוזיקה שצריך "מרפקים", אם אדם בוטח, הוא יוכל להגיע לאותם מקומות שמגיעים אנשים עם מרפקים, ואפי' יותר מזה, ללא מאמץ. ועיין באבן שלמה [הגר"א] שכתב:

" מה שמשיג בעל התאווה אחר רוב השתדלות בעניין רע נעשה לתמימי דרך בעניין טוב בלא עמל וכמו בכבוד שכל הבורח ממנו- חודף אחריו כן הוא בכל התאוות."

שמעתי ששירים זה כמו נבואה, כמו שבנבואה יש נבואות שהם לדורות ויש נבואות שהם מיועדים לקבוצה ויש נבואות שזה ליחיד. כך גם מוזיקה, יש דברים שמשמים רוצים שיהיה לרבים ויש מוזיקה שמשמים מגלגלים שזה יהיה ליחיד, ויש מוזיקה שעוד לא הגיע הזמן שתצא לעולם.

ו. "אני יתעסק בזה רק קצת מהצד..."

הלוואי אמן, רק צריך לדעת שזה נראה קל, אבל לא תמיד כל כך קל. להלן דברי האבן שלמה

" לא יאמר האדם אלך מעט אחר התאווה והחמדה ואחר כך אפחש מהם כי כיון שמתחיל למשך אחריהם נטרד ונטרף מן החיים הנצחיים לגמרי כי קשה מאד לפרש מהם..."

לסיום:

מוזיקה הוא דבר נעלה, קודש קודשים, והרי בבית המקדש ניגנו, והדברים פשוטים. אלא שכל המקודש מחברו חרב מחברו, ומוזיקה הפכה להיות כר להתרברבות והתגדלות [במובן השלילי]. תסתכלו על שפת הגוף בהרבה מהקליפים [אולי מלשון קליפות...] איך האומן מתנהג ומשדר מסר שבו הוא מגדל את עצמו ומראה איך שהוא מיוחד וגדול.

מי שיודע סודו של ניגון, מתחבר לעולם גבוה ומיוחד. כמו ההבדל בין גלידה לרוחניות, אף אחד לא אומר שגלידה לא טעימה, רק יש משהו יותר דק וטוב, וכדאי לחפש אותו,

ואז ממילא כל הקליפות נראות מגוחכות ליד... אבל כמו כל דבר ברוחניות, זה דורש
מתינות וקצת מאמץ, זה פחות קל מהגלידה...

ואותו דבר אצל היוצר, מוזיקה שנוצרת ממקום גבוה חודרת ומשנה אלף פעמים יותר
ממוזיקת כיף, אולי זה לא קל להתחבר לשם, ויש יצר הרע להימשך לשטויות, אבל זה
שווה.

אם נרגיל את עצמינו למתן קצת את המשיכה אל ההבל, זה יעזור לסקל אבנים מהדרך
ולהקל על ההתקדמות לקראת חיבור וניגון יותר אמיתיים.

ויהי רצון שנזכה.